Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0426U000204

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-09-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баландін Дмитро Павлович

2. Dmytro P. Balandin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-2996-5611

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 25.00.02

Назва наукової спеціальності: Механізми державного управління

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-09-2026

Спеціальність за освітою: Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Місце роботи здобувача: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОНСТРУКТОРСЬКЕ БЮРО "БЕРИЛ"

Код за ЄДРПОУ: 40132443

Місцезнаходження: ВУЛИЦЯ МИКІЛЬСЬКО-СЛОБІДСЬКА, будинок 6 В, Київ, 02002, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.062.09

Повне найменування юридичної особи: Національний аерокосмічний університет "Харківський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02066769

Місцезнаходження: вул. Манька Вадима, Харків, Харківський р-н., 61070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: вул. Жуковського, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.13

Тема дисертації:

1. Механізми державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності з товарами військового та подвійного призначення.

2. Mechanisms of State Regulation of Foreign Economic Activity with Military and Dual-Use Goods.

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена обґрунтуванню теоретичних підходів, удосконаленню методичного інструментарію та розробці науково-практичних рекомендацій щодо трансформації механізмів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності з товарами військового та подвійного призначення в умовах глобальних викликів. Актуальність визначається необхідністю забезпечити баланс між оперативним задоволенням потреб Сил оборони, інноваційним розвитком вітчизняного ОПК та дотриманням міжнародних режимів експортного контролю, нерозповсюдження і санкційної політики. У роботі проаналізовано специфіку світового ринку озброєнь як ринку недосконалої конкуренції з високим рівнем монополізації та політичної детермінованості. Обґрунтовано, що в умовах цифровізації державний контроль має трансформуватися з бюрократичного нагляду у ризик-орієнтовану систему регулювання з прозорістю ланцюгів постачання. Запропоновано авторську періодизацію розвитку державного регулювання ЗЕД підприємств ОПК та

визначено трансформацію ролі держави від контролера-монополіста до стратегічного модератора й інноваційного партнера. Вперше запропоновано науковий підхід до державного регулювання міжнародних передач товарів військового та подвійного призначення на основі синтезу концепцій «воєнного кейнсіанства» та «воєнного мальтузіанства». Удосконалено організаційно-інституційний механізм на основі концепції «відкритої оборонної інноваційної екосистеми», стратегічні механізми цифровізації державного експортного контролю та підходи до взаємодії держави і бізнесу у сфері трансферу технологій. Дістали подальшого розвитку інструменти міжнародної виробничої кооперації, економічної дипломатії, адаптивного державного регулювання та моніторингу кінцевого використання. Об'єктом дослідження є державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності з товарами військового та подвійного призначення, а предметом – механізми державного регулювання міжнародних передач таких товарів. Методичний інструментарій поєднує системний, порівняльний, структурний, статистичний та аналітичний підходи, орієнтовані на дослідження ризиків і трансформації регуляторних механізмів. У дослідженні систематизовано міжнародні режими та інструменти регулювання міжнародних передач, зокрема Договір про торгівлю зброєю, Вассенаарську домовленість і практики контролю кінцевого використання. Визначено обмеження багатосторонніх режимів, пов'язані з неуніверсальністю членства, консенсусною інертністю, неоднаковим рівнем національної імплементації та цифровою дематеріалізацією об'єктів експорту. Обґрунтовано інтеграцію мережевої сервісної моделі підтримки експорту з алгоритмами end-use monitoring, що дає змогу поєднати сприяння легальному високотехнологічному експорту з мінімізацією ризиків несанкціонованого реекспорту та витоку критичних технологій. Окрему увагу приділено адаптації державного регулювання до умов воєнного стану та глобальних санкційних режимів. Запропоновано модель адаптивного регулювання, яка поєднує спрощення процедур для критично необхідних оборонних поставок із посиленням контролю щодо ризикових суб'єктів. Обґрунтовано переорієнтацію зовнішньоекономічної стратегії ОПК на міжнародну виробничу кооперацію, спільне виробництво, локалізацію, трансфер технологій і спільні НДДКР з партнерами з НАТО та ЄС. Практична спрямованість результатів полягає у можливості їх використання для вдосконалення державного експортного контролю та безпечної технологічної кооперації держави й бізнесу.

2. The dissertation substantiates theoretical approaches, improves methodical tools, and develops scientific and practical recommendations for transforming state regulation of foreign economic activity involving military and dual-use goods under global security challenges. The research focuses on balancing the urgent needs of the Defence Forces, innovative development of the national defence-industrial complex, and compliance with international export-control, non-proliferation and sanctions regimes. The global arms market is interpreted as a highly concentrated and politically determined market in which software, cloud services, technical data and other intangible transfers increasingly complicate traditional control procedures. It is therefore proposed to transform bureaucratic supervision into risk-oriented regulation, supply-chain transparency and end-use monitoring. An author's periodisation of state regulation of foreign economic activity in the defence-industrial complex distinguishes the stages of spontaneous survival (1991–2010), centralised consolidation and import substitution (2011–2021), and innovative integration into global security supply chains (since 2022). For the first time, a scientific approach to state regulation of international transfers of military and dual-use goods has been developed by combining military Keynesianism and military Malthusianism. The organisational and institutional mechanism has been improved through an "open defence innovation ecosystem" combining the Brave1 cluster approach, private Military-Tech companies and joint ventures with NATO and EU partners. Strategic mechanisms of export-control digitalisation have been improved through intelligent monitoring, automated risk profiling, support for end-user verification and a protected digital environment for intangible technology transfers. The study further develops adaptive state regulation under martial law: procedures for critical defence supplies should be simplified, while controls over high-risk destinations and actors supporting the aggressor should be strengthened. The defence-industrial foreign economic strategy is reoriented from classical exports towards joint production, localisation, technology transfer and joint R&D. The interaction between the state and business is developed through the model of managed technological absorption, combining localisation and direct offset mechanisms with secure regulation

of intangible transfers. The study systematises international regimes and instruments governing international transfers, including the Arms Trade Treaty, the Wassenaar Arrangement and end-use control practices. It identifies limitations of multilateral regimes associated with non-universal participation, consensus-based inertia, uneven national implementation and the digital dematerialisation of export objects. The dissertation substantiates the integration of a network-based export support model with end-use monitoring algorithms, enabling legal high-technology exports to be promoted while reducing the risks of unauthorised re-export and leakage of critical technologies. Particular attention is paid to adapting state regulation to martial law and global sanctions regimes. An adaptive regulatory model is proposed that combines simplified procedures for critically needed defence supplies with strengthened controls over high-risk actors. The foreign economic strategy of the defence-industrial complex is reoriented towards international industrial cooperation, joint production, localisation, technology transfer and joint R&D with NATO and EU partners. The practical relevance of the results lies in their applicability to improving state export-control procedures and developing secure technological cooperation between the state and business.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0118U01007

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Баландін Д.П. Еволюція та сучасний стан нормативно-правового забезпечення контролю за ЗЕД у оборонній сфері. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2026. № 1. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/8726/8865
- 2. Баландін Д.П. Моніторинг та експертиза в системі державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2026. № 2. URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/9053/9203
- 3. Баландін Д.П. Організаційно-інституційний механізм управління суб'єктами ЗЕД у сфері ОПК. Інвестиції: практика та досвід. 2026. № 3. С. 389–394.
- 4. Баландін Д.П. Інструменти економічної дипломатії та інформаційного супроводу в системі регулювання експорту озброєнь. Інвестиції: практика та досвід. 2026. № 4. С. 345–351.
- 5. Баландін Д.П. Світовий досвід та міжнародні режими експортного контролю як об'єкт державного управління. Stredoevropsky vestnik pro vedu vyzkum. 2026. Vol. 2. № 1. С. 146–176. URL: https://phes.com.ua/ojs/index.php/www/uk/article/view/67
- 6. Баландін Д.П. Концептуальні засади державного управління у сфері міжнародних передач товарів військового та подвійного призначення. Міждисциплінарні дослідження в галузі науки, інновацій та суспільного розвитку. Вип. 3. Монографія. Прага: Publishing house Education and Science s.r.o., 2026. С. 61–81
- 7. Баландін Д.П. Трансформація організаційно-інституційного механізму управління ЗЕД в оборонно-промисловому комплексі України. Global Scientific Horizons 2026: International Conference on Research, Innovation and Interdisciplinary Development. Prague: Publishing house Education and Science s.r.o., 2026. С. 18–21.
- 8. Баландін Д.П. Адаптація механізмів державного управління міжнародними передачами товарів оборонного призначення до умов воєнного стану та глобальних санкційних режимів. Global Educational Trends: Integration of Science and Practice. New York, USA, 2026. Prague: Publishing house Education and

Science s.r.o., 2026. С. 25–32.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U01007

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дацій Надія Василівна

2. Nadiya V. Datsii

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0640-6426

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Палюх Віктор Валентинович

2. Viktor V. Paliukh

Кваліфікація: д. держ. упр., с.д., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9429-2013

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул.Онопрієнка, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мороз Світлана Анатоліївна

2. Svitlana A. Moroz

Кваліфікація: д. держ. упр., с.д., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2696-1278

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Військовий інститут танкових військ Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 07905262

Місцезнаходження: вул. Полтавський шлях, Харків, Харківський р-н., 61098, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Домбровська Світлана Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Домбровська Світлана Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Карпеко Надія Миколаївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна